

แนวทางการตรวจสอบและรับรองหลักสูตร ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565

รศ.ดร. ลดาวัลย์ พวงจิตร

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ ประจำปี 2566

โดย สำนักบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วันที่ 15, 16, 29, 30 และ 31 พฤษภาคม 2566



อว. ประกาศ กฎกระทรวง ว่าด้วยมาตรฐานการอุดมศึกษา

ขับเคลื่อนนโยบายการปฏิรูปอุดมศึกษาของรัฐบาล



กฎกระทรวง
มาตรฐาน
การอุดมศึกษา



เพื่อส่งเสริมให้เกิดการ
พัฒนาและยกระดับ

การศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศ

พัฒนากำลังคน

ให้มีความเชี่ยวชาญตอบสนอง
ต่อความต้องการของประเทศ

**สร้างขีดความสามารถ
ในการแข่งขันในระดับโลกได้**

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

"ขับเคลื่อนประเทศด้วยวิทย์และศิลป์ เพื่อก้าวสู่ประเทศพัฒนาแล้ว"



หลักสูตรการศึกษาที่สภาสถาบันการศึกษาจะอนุมัติเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาเปิดสอนได้ **จะต้องเป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่ามาตรฐานการอุดมศึกษาที่รัฐมนตรีกำหนดโดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา (กมอ.)**

มาตรา 54

.... ให้เป็นหน้าที่ของ **กมอ.** ที่จะต้องตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งว่าเป็นไปตามมาตรฐานตามมาตรา 54 หรือไม่ ในกรณีที่เห็นว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ให้ **กมอ.** สั่งให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามมาตรฐานภายในระยะเวลาที่กำหนด และในกรณีจำเป็น เพื่อป้องกันความเสียหาย **กมอ.** จะให้สถาบันอุดมศึกษาระงับการดำเนินการไว้ก่อนได้

มาตรา 55

.....ให้ **กมอ.** หรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายจาก **กมอ.** มีหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา 56

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้ตรวจสอบ และการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ **กมอ.** กำหนด

มาตรฐาน การจัดการศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕

1

แนวทางการจัดการศึกษา
ที่มีคุณภาพ ทั้งด้าน
ศักยภาพและความพร้อม
การดำเนินการตามหน้าที่
และอำนาจ การพัฒนา
ตนเองอย่างต่อเนื่องตาม
หลักธรรมาภิบาล

มาตรฐาน หลักสูตรการศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕

2

ข้อกำหนดขั้นต่ำของ
หลักสูตรการศึกษา
คุณลักษณะ คุณภาพ
และเกณฑ์อื่น เพื่อใช้เป็น
เกณฑ์ในการส่งเสริม การ
กำกับดูแล การตรวจสอบ
ติดตามและประเมินผล

มาตรฐาน ตำแหน่งทางวิชาการ ในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕

3

ช่องทางการพัฒนา
คุณภาพวิชาการและ
นวัตกรรมของประเทศ
เพื่อก้าวสู่ความเป็น
สถาบันอุดมศึกษาชั้นนำ
ระดับนานาชาติ

กำหนดมาตรฐาน การอุดมศึกษาอื่น พ.ศ. ๒๕๖๕

4

กำหนดให้”มาตรฐาน
คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา”
เป็นมาตรฐานอื่นใน
มาตรฐานการอุดมศึกษา
เพื่อส่งเสริม กำกับดูแล
ตรวจสอบ ติดตามและ
ประเมินผล

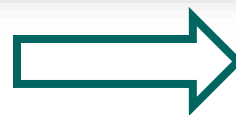
มาตรฐาน คุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕

5

กำหนดให้ผลลัพธ์การ
เรียนรู้ที่เกิดจากการศึกษา
ในแต่ละระดับมีอย่างน้อย
4 ด้าน คือ (1) ด้านความรู้
(2) ด้านทักษะ (3) ด้าน
จริยธรรม และ (4) ด้าน
ลักษณะบุคคล

31 มีนาคม 2565

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา



27 กันยายน 2565

มีผลใช้บังคับ

ประกาศ กมอ. ภายใต้กฎกระทรวง 15 ฉบับ

- 01 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอนุปริญญา พ.ศ. 2565
- ➔ 02 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565
- ➔ 03 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565
- ➔ 04 รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565
- ➔ 05 หลักเกณฑ์และวิธีการเทียบโอนหน่วยกิตและผล การศึกษาในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565
- ➔ 06 แนวทางการดำเนินงานคลังหน่วยกิตในระดับ อุดมศึกษา พ.ศ. 2565
- 07 แนวทางการพิจารณาเทียบหลักสูตรการศึกษาใน ประเทศกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565
- 08 แนวทางการพิจารณาเทียบคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษา ระดับอุดมศึกษาจากต่างประเทศกับมาตรฐานคุณวุฒิ
- 09 หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. 2565
- 10 มาตรฐานหลักสูตรควบระดับปริญญาตรีสองปริญญาหรือหลักสูตร ควบระดับปริญญาโทสองปริญญา ในสาขาวิชาที่ต่างกัน พ.ศ. 2565 ←
- 11 มาตรฐานหลักสูตรควบระดับปริญญาตรีและปริญญาโทหรือ หลักสูตรควบปริญญาโทและปริญญาเอก พ.ศ. 2565 ←
- 12 หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้ ตรวจสอบ และการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษา พ.ศ. 2565 ←
- 13 หลักเกณฑ์การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของ วิทยานิพนธ์ในวารสารระดับชาติ และวารสารระดับนานาชาติ พ.ศ. 2565 ←
- 14 หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา และการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน พ.ศ. 2565 ←

ประกาศ กมอ. ภายใต้กฎกระทรวง 15 ฉบับ

15

แนวทางการพัฒนาคุณภาพอาจารย์เพื่อส่งเสริมการบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2566

16

มาตรฐานคุณวุฒิในสาขาวิชาแพทยศาสตร์ ระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2566

17

นโยบายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2567

PSF วิทยฐานะด้านการสอนที่สะท้อนความเป็นอาจารย์มืออาชีพ

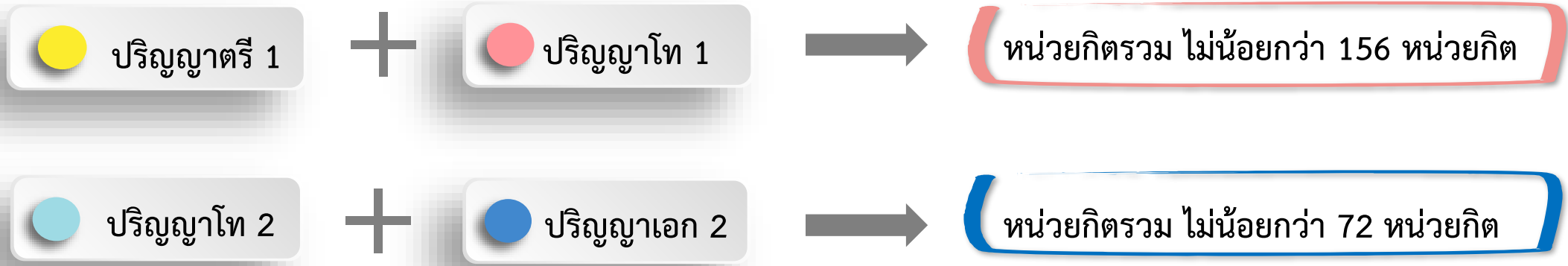
อาจารย์ มก. ที่ได้รับการรับรอง Thailand-PSF ระดับที่ 3

- ผศ.ดร. กรรณิการ์ วงษ์พานิชย์
- ผศ.ดร. เกตุณภัส ศรีไพโรจน์
- ผศ.นสพ.ดร. สมัคร สัจจิต
- อ. นัตดาวดี นุ่มนาค
- ผศ.ดร. ปิยะพงษ์ เลาศรีรัตน์ชัย
- ผศ.นสพ.ดร. วนัท ศรีเจริญ

ลิงค์คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา : <https://www.ops.go.th>



- หลักสูตรที่จะนำมาจัดการศึกษาแบบควบสองปริญญา ต้องเป็นหลักสูตรที่เปิดสอนแยกเป็นสองหลักสูตร ในสถาบันเดียวกัน **ผู้เรียนศึกษาพร้อมกัน**
- สถาบันอุดมศึกษาจัดทำประกาศกำหนดหลักสูตรที่จะนำมาจัดการศึกษาควบปริญญา หลักเกณฑ์การรับนักศึกษา คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา วิธีการศึกษา การวัดผลการศึกษา และเกณฑ์การสำเร็จของนักศึกษาในหลักสูตรควบปริญญาให้ชัดเจน



ต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าวิทยานิพนธ์เป็นฉบับเดียวกันหรือสองฉบับ

- หลักสูตรควบระดับปริญญาตรีและปริญญาโท เป็นหลักสูตรที่เปิดสอนแยกเป็นสองหลักสูตร อาจเป็นสาขาวิชาเดียวกันหรือต่างสาขาวิชาในสถาบันเดียวกัน **ผู้เรียนศึกษาในช่วงเวลาต่อเนื่องกัน**
- หลักสูตรควบระดับปริญญาโทและปริญญาเอก เป็นหลักสูตรที่เปิดสอนแยกเป็นสองหลักสูตร อาจเป็นสาขาวิชาเดียวกันหรือต่างสาขาวิชาในสถาบันเดียวกัน **ผู้เรียนศึกษาในช่วงเวลาเดียวกัน หรือในช่วงต่อเนื่องกัน**
- สถาบันอุดมศึกษาจัดทำประกาศกำหนดหลักสูตรที่จะนำมาจัดการศึกษาควบระดับปริญญา หลักเกณฑ์การรับนักศึกษา คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา วิธีการศึกษา การวัดผลการศึกษา และเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

มติ กมอ. ที่เกี่ยวกับมาตรฐานการอุดมศึกษา

ครั้งที่ 5/2564
(12 พค 2564)

กำหนดนิยามศัพท์คำว่า “พหุวิทยาการ (multi-disciplinary) และ “สหวิทยาการ (inter-disciplinary)”

ครั้งที่ 9/2565
(14 กย 2565)

กำหนดหลักการและแนวคิดการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษา และวิธีการแจ้งหลักสูตรการศึกษา

ครั้งที่ 11/2565
(9 พย 2565)

กำหนดแนวทางจัดการศึกษากรณีสถาบันอุดมศึกษามีข้อตกลงร่วมกันจัดการศึกษาในหลักสูตรอย่างเป็นทางการ

ครั้งที่ 11/2565
(9 พย 2565)

เห็นชอบคู่มือการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาและการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษา เพื่อการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษา

ครั้งที่ 11/2565
(9 พย 2565)

เห็นชอบหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกผู้ตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาและผู้ตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษา รวมทั้ง รายชื่อผู้ตรวจสอบหลักสูตรการศึกษา จำนวน 101 คน

พหุวิทยาการ (Multi-disciplinary) ประกอบด้วยศาสตร์จากสาขาวิชาต่างๆ มารวมกัน ในลักษณะที่แยกอิสระจากกันได้

สหวิทยาการ (Inter-disciplinary) ประกอบด้วยศาสตร์จากสาขาวิชาต่างๆ มาบูรณาการอย่างกลมกลืน จนเป็นศาสตร์ใหม่







เป้าประสงค์

เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีมาตรฐานและคุณภาพ
นำไปสู่การยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาในการผลิตกำลังคนที่มีศักยภาพ

วัตถุประสงค์

01

เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษา
พัฒนาหลักสูตรการศึกษาที่มี
มาตรฐานและคุณภาพ

เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาบริหารการจั
จัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ และมีการ
ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพอย่าง
ต่อเนื่อง

02

เพื่อสร้างความมั่นใจว่า ผู้เรียนและบัณฑิตมี
ผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นไปตามที่หลักสูตร
การศึกษากำหนด สามารถพัฒนาตนเองเพื่อ
เพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้

03

การตัดสินใจบนหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-Based Decision Making)

การดำเนินการบนพื้นฐานของการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลที่แสดงถึงหลักฐาน เชิงประจักษ์ ซึ่งต้องแสดงให้เห็นถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนตามที่หลักสูตรการศึกษาได้ออกแบบไว้

การดำเนินงานเชิงกระบวนการ (Process Approach)

การดำเนินการที่มีประสิทธิผลอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการ โดยมีการถ่ายทอดให้เกิดความเข้าใจกระบวนการ และจัดการกระบวนการต่าง ๆ ให้มีความสัมพันธ์ระหว่างกัน

การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement)

การดำเนินงานภายใต้หลักการของการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อการรักษาไว้ซึ่งความพึงพอใจและความมั่นใจของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้เสียทั้งในปัจจุบันและอนาคต

การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้เสีย (Customer and Stakeholder Focus)

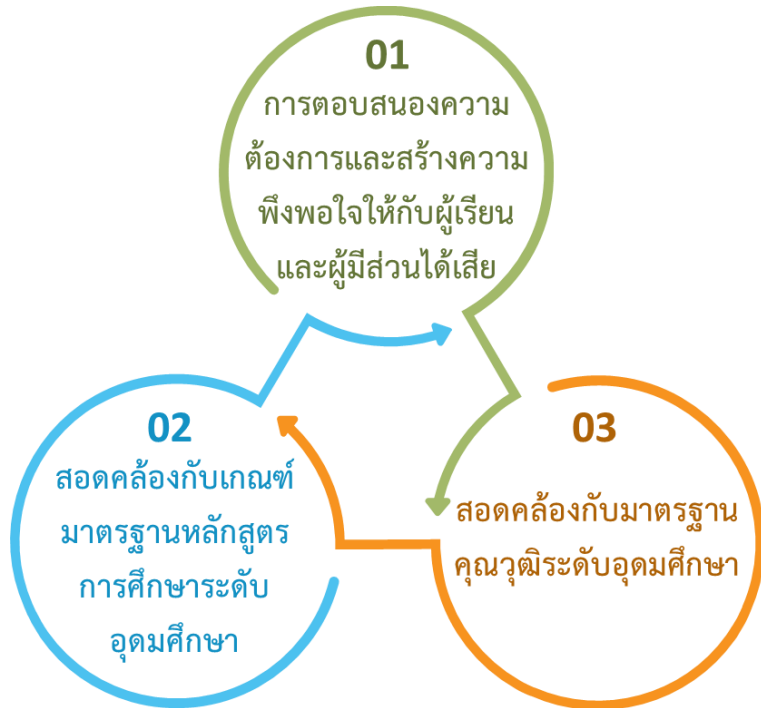
การดำเนินการที่มุ่งเน้นการตอบสนองต่อความต้องการและความคาดหวังทั้งในปัจจุบันและอนาคตของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

การมุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Focus)

การดำเนินงานให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้โดยกำหนดเป้าหมายเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง การออกแบบกระบวนการและการติดตามประเมินผลที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้



มุ่งเน้นที่ผลลัพธ์ (Outcome Based Education)



มุ่งเน้นการบริหารคุณภาพ (Quality Management)



ผู้สำเร็จการศึกษามีผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาครบทุกประการ

กระบวนการที่ 1 : กระบวนการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษา (Pre-audit)

ตรวจสอบ**การออกแบบหลักสูตร**
การศึกษาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้
และ**การออกแบบระบบการบริหาร**
การจัดการศึกษา ตามแนวทางของ
การบริหารคุณภาพ



เพื่อให้มั่นใจว่า

- การดำเนินการจัดการศึกษาของหลักสูตรจะเป็นไปตามแนวทางที่กำหนด สอดคล้องกับมาตรฐานและข้อกำหนดต่างๆ
- รับประกันให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนด
- ตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย

• การจัดส่งเอกสารหลักสูตรการศึกษา

สถาบันอุดมศึกษาต้องแจ้งหลักสูตรการศึกษาที่สภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติแล้วต่อ สป.อว. ก่อนเปิดสอน

1

บันทึกข้อมูลหลักสูตรลงในระบบ CHECO เฉพาะข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ จำนวน 8 รายการ ดังนี้

- (1) วันเดือนปีที่สภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติหลักสูตร
- (2) ปีการศึกษาที่สภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติให้เปิดสอน
- (3) ชื่อหลักสูตร (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
- (4) ชื่อปริญญา และชื่อย่อปริญญา (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
- (5) จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรและโครงสร้างหลักสูตร
- (6) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและคุณสมบัติ
- (7) อาจารย์ประจำหลักสูตรและคุณสมบัติ
- (8) แผนรับนักศึกษา



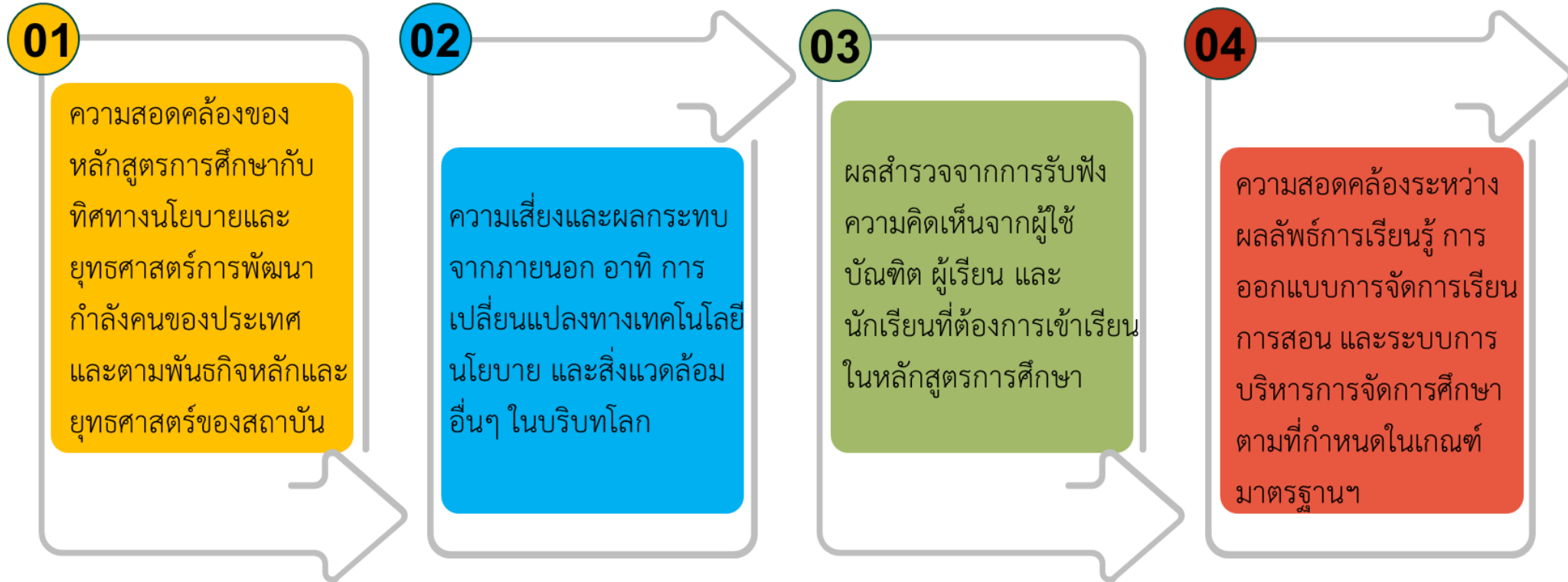
2

แนบเอกสารหลักสูตรการศึกษาเป็นไฟล์ PDF ซึ่งประกอบด้วยรายการที่กำหนดไว้ในข้อ 12 ของกฎกระทรวงฯ ดังนี้

- (1) ชื่อปริญญา และสาขาวิชา
- (2) ปรัชญา วัตถุประสงค์ และผลลัพธ์การเรียนรู้
- (3) โครงสร้างหลักสูตร รายวิชาและหน่วยกิต
- (4) การจัดกระบวนการเรียนรู้
- (5) ความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการหลักสูตร
- (6) คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา
- (7) การประเมินผลการเรียนและเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา
- (8) การประกันคุณภาพหลักสูตร
- (9) ระบบและกลไกในการพัฒนาหลักสูตร



• ประเด็นการพิจารณา



กรณีหลักสูตรปรับปรุง ต้องเพิ่มการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของหลักสูตรในปีที่ผ่านมา ผลการประเมินความพึงพอใจของ ผู้เรียน บัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า ตลอดจนข้อร้องเรียน และผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับหลักสูตร (ถ้ามี)

ความรู้ (Knowledge)

หมายถึง สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์ที่เกิดจากหลักสูตร ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นและเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติ หรือต่อยอดความรู้ในการประกอบอาชีพ ดำรงชีวิต อยู่ร่วมกันในสังคม และพัฒนาอย่างยั่งยืน สำหรับการดำรงชีวิตในยุคดิจิทัล

ลักษณะบุคคล (Character)

หมายถึง บุคลิกภาพ ลักษณะนิสัย และค่านิยมที่สะท้อนคุณลักษณะเฉพาะศาสตร์ วิชาชีพ และสถาบัน โดยพัฒนาผ่านการเรียนรู้ และการฝึกประสบการณ์จากหลักสูตร ให้ความเหมาะสมกับแต่ละระดับ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา



ทักษะ (Skills)

หมายถึง ความสามารถที่เกิดจากการเรียนรู้ ฝึกฝนปฏิบัติให้เกิดความแคล่วคล่อง ว่องไว และชำนาญ เพื่อพัฒนางาน พัฒนาวิชาชีพหรือวิชาการ พัฒนาตนและพัฒนาสังคม สำหรับการดำรงชีวิตในยุคดิจิทัล **ต้องมีทักษะทางด้านดิจิทัล**

จริยธรรม (Ethics)

หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำระดับบุคคลที่สะท้อนถึงความเป็นผู้มีคุณธรรม ศีลธรรม และจรรยาบรรณ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมและส่วนตน ทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น

• การพิจารณาผลการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษา



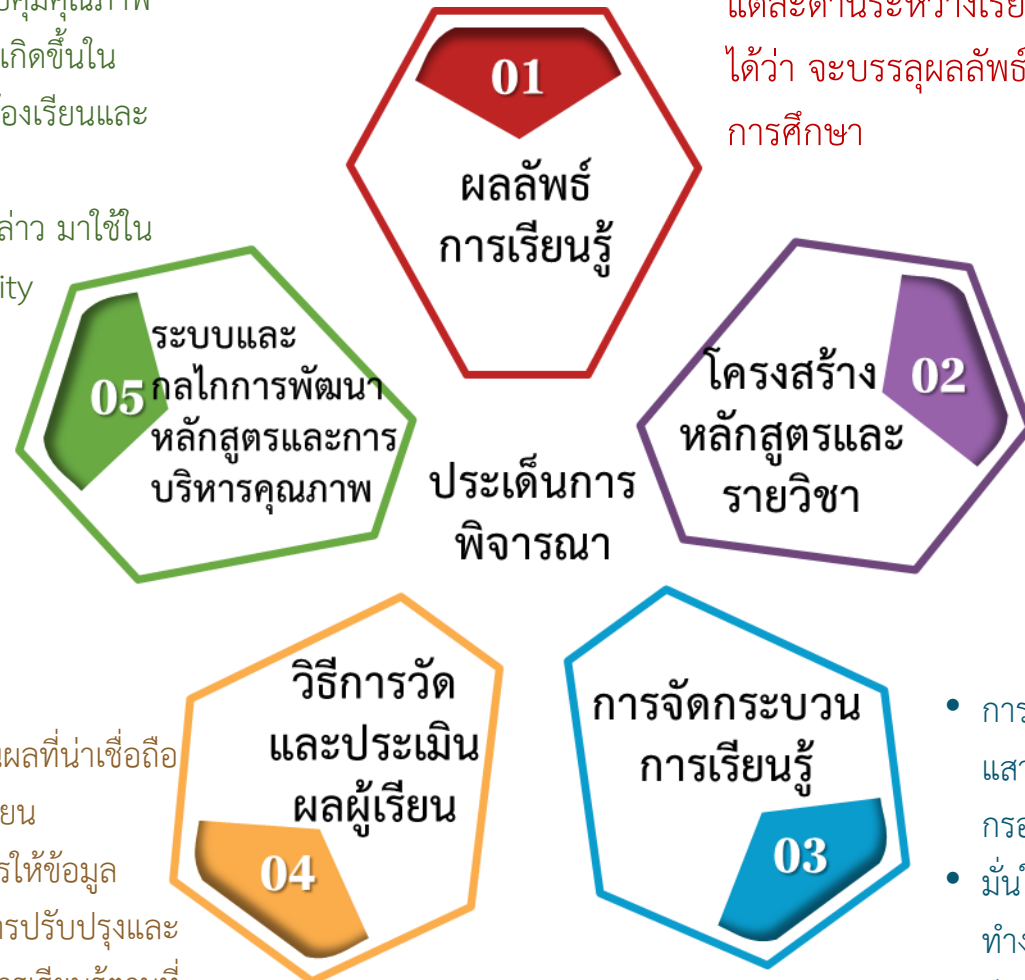
แนวทางการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษา

ส่วนที่ 1 การตรวจสอบความสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา



• ประเด็นการพิจารณา

ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาการของผลลัพธ์การเรียนรู้ แต่ระดับระหว่างเรียน และมีการสะสม จนมีแนวโน้มที่มั่นใจได้ว่า จะบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้โดยรวมที่กำหนดในหลักสูตร การศึกษา



- มีการวางแผนคุณภาพ (Quality Planning) การควบคุมคุณภาพ (Quality Control) และการบริหารความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างดำเนินการหลักสูตร รวมถึงมีการจัดการข้อร้องเรียนและการอุทธรณ์อย่างไร
- มีการนำข้อมูลการประเมินผล การจัดการศึกษาดังกล่าว มาใช้ในการทบทวน การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ (Quality Improvement) อย่างไร
- มีวิธีการอย่างไรในการสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลของหลักสูตรการศึกษาให้ผู้มีส่วนได้เสียได้รับทราบ

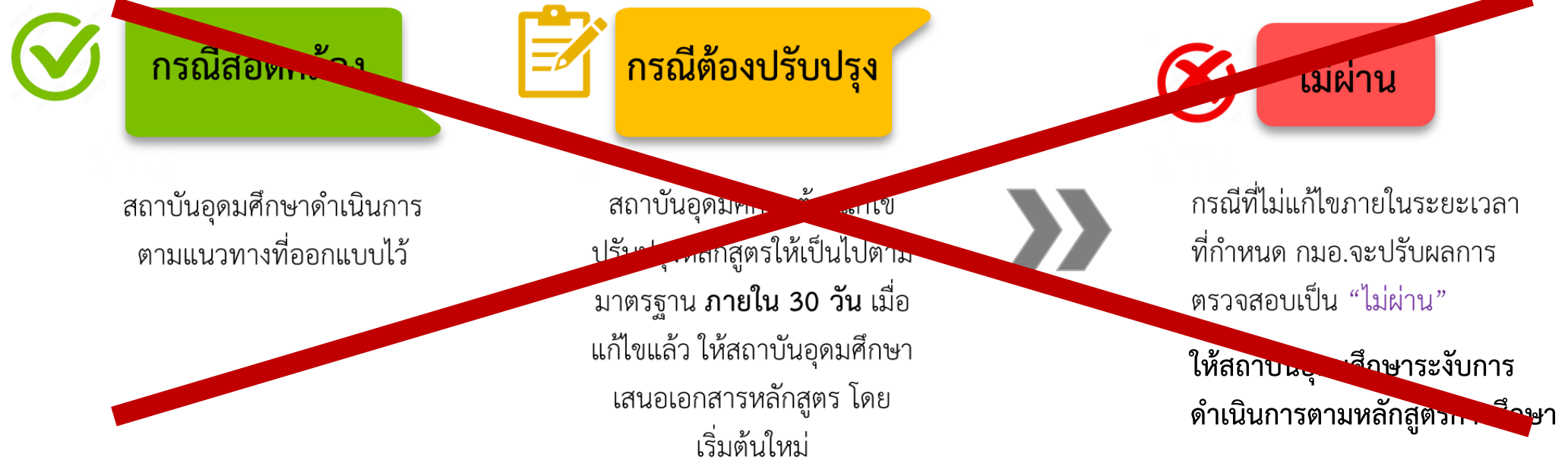
- มีวิธีการ เครื่องมือ และ การกำหนดเกณฑ์การตัดสินผลที่น่าเชื่อถืออย่างไร ที่สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แท้จริงของผู้เรียน
- มีวิธีการอย่างไรในการทบทวน ตรวจสอบ กำกับ การให้ข้อมูลป้อนกลับ และการรายงานผลการเรียนรู้ ที่นำมาสู่การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่คาดหวัง

- มีการกำหนดผู้มีส่วนได้เสีย และวิธีการได้มาซึ่งความต้องการและความคาดหวังอย่างไร ที่นำไปสู่การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่สะท้อน ความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย
- การออกแบบโครงสร้างหลักสูตร มีความสัมพันธ์กับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรการศึกษาอย่างไร

- การจัดการกระบวนการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ รู้จักวิธีแสวงหาความรู้ ปลูกฝังให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต เกิดกรอบคิดแบบเติบโต (Growth Mindset) ได้อย่างไร
- มั่นใจได้อย่างไร ว่าผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้กับโลกของการทำงานจริงได้ และตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย และสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

• การพิจารณาผลการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษา

ตรวจสอบโดยพิจารณาจากเอกสารหลักสูตรการศึกษา **ภายใน 120 วัน** นับตั้งแต่วันที่ สป.อว. ได้รับเรื่อง ในกรณีที่มีความจำเป็นอาจมีการตรวจสอบข้อเท็จจริงจากการสัมภาษณ์ หรือตรวจสอบ ณ สถานที่จัดการเรียนการสอน



• การพิจารณาผลการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษา



การพิจารณาผลการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษา



สอดคล้องตาม
มาตรฐาน
การอุดมศึกษา



สอดคล้องตามมาตรฐาน
การอุดมศึกษา และมีข้อเสนอแนะให้
ปรับปรุงรายละเอียดของประเด็น
พิจารณาที่ 1-5 ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น



สอดคล้องตามมาตรฐานการอุดมศึกษา
และมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงรายละเอียดที่สำคัญ
ของผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษา รวมถึงความสอดคล้องของ
ผลลัพธ์การเรียนรู้กับโครงสร้างหลักสูตร
การศึกษา **ภายในระยะเวลาที่กำหนด**




จะดำเนินการติดตามการปรับปรุงแก้ไขใน
คราวเดียวกับการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษา




ไม่สอดคล้องตาม
มาตรฐานการอุดมศึกษา
ในประเด็นของเกณฑ์
มาตรฐานหลักสูตร

ให้ สป.อว. แจ้งให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามมาตรฐาน
ภายในระยะเวลา 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลจาก กมอ.แล้ว

กระบวนการที่ 2 : กระบวนการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษา (Post-audit)



ตรวจสอบผลลัพธ์ของการดำเนินการ
และประสิทธิผลของกระบวนการ โดย
ให้ความสำคัญกับหลักฐานเชิง
ประจักษ์



เพื่อให้มั่นใจว่า ผู้เรียนมีการบรรลุผลลัพธ์
การเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนดครบทุก
ประการ

• การพิจารณาผลการดำเนินการจัดการศึกษา

- สถาบันอุดมศึกษา ต้องจัดทำรายงานผลการดำเนินการจัดการศึกษา ที่มีหลักฐานเชิงประจักษ์
- สถาบันอุดมศึกษาร่วมกำหนดวันเวลาในการลงพื้นที่ จัดเตรียมเอกสารหลักฐานเชิงประจักษ์ สถานที่ พร้อมทั้งนัดหมายผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา ศิษย์เก่า และผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อตอบข้อซักถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคณะกรรมการฯ
- ดำเนินการตรวจสอบภายใน **180 วัน** ยกเว้น หลักสูตรประกาศนียบัตรใช้เวลารวม 150 วัน



ผลการพิจารณาและการรับรอง



มีหลักฐานเชิงประจักษ์ และผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับหลักการ แนวคิด และประเด็นการพิจารณาที่กำหนดครบถ้วน

ผ่าน



ไม่ปรากฏหลักฐานเชิงประจักษ์ หรือผลการดำเนินงาน ไม่ครบถ้วนตามหลักการ แนวคิด และประเด็นการพิจารณาที่กำหนด โดยต้องปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

ต้องปรับปรุง

ภายในเวลาที่กำหนด



ไม่ปรากฏหลักฐานเชิงประจักษ์ หรือผลการดำเนินงาน ไม่ครบถ้วนตามหลักการ แนวคิด และประเด็นการพิจารณาที่กำหนด

ไม่ผ่าน

รับรอง

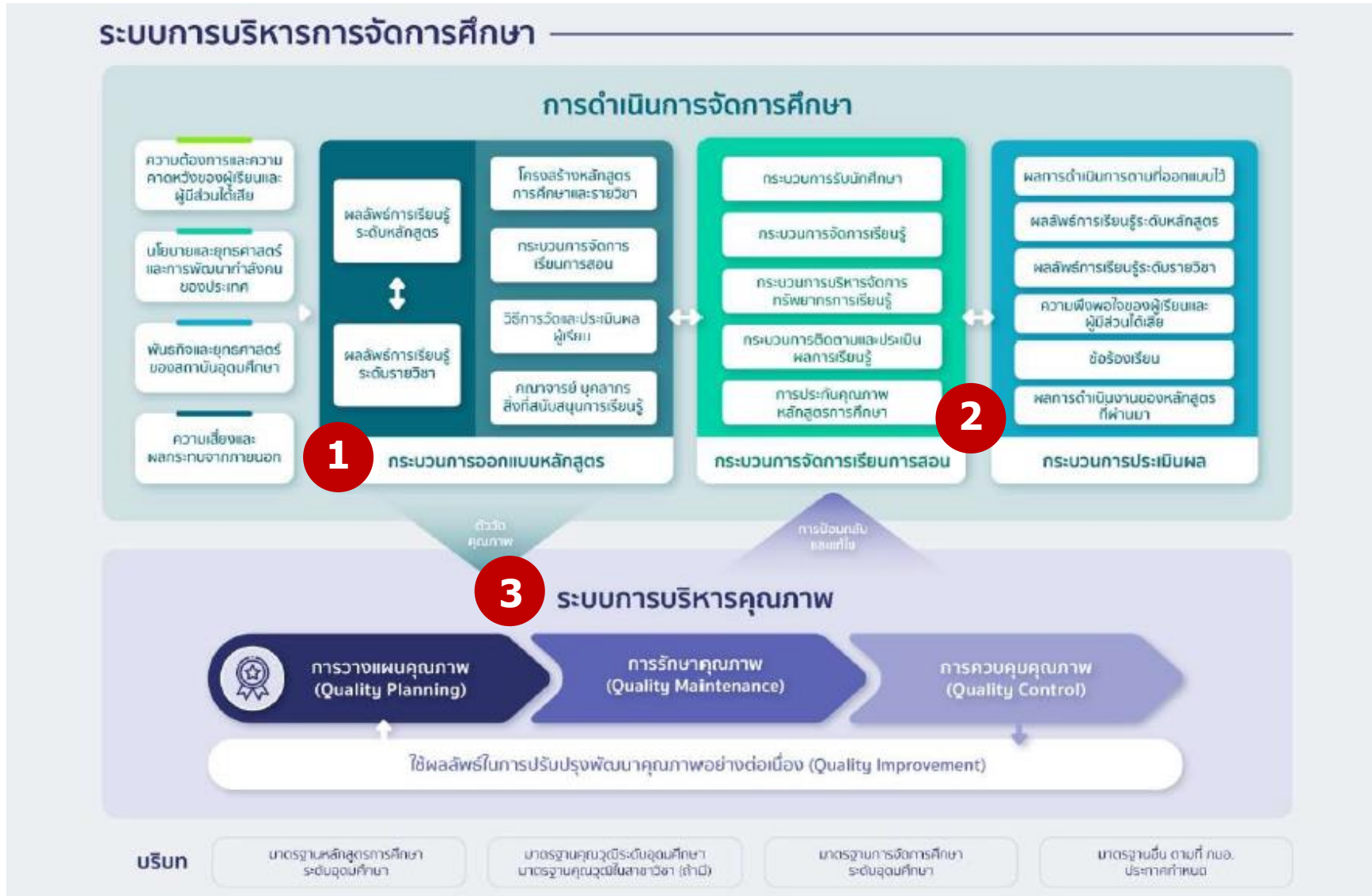


หลักสูตรการศึกษาดำเนินการได้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ และมีผลการพิจารณารายประเด็นในระดับ “ผ่าน” ทั้ง 5 ข้อ ประกาศรับรอง 5 ปี นับตั้งแต่รับนิสิต

ไม่รับรอง



หลักสูตรการศึกษาดำเนินการไม่สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ หรือมีผลการพิจารณารายประเด็นในระดับ “ไม่ผ่าน” อย่างน้อย 1 ข้อ หากไม่แก้ไขปรับปรุง สป.อว. ประกาศผลการไม่รับรองฯ และเสนอ รมว. สั่งการให้หยุดดำเนินการ



สถาบันการศึกษาต้องแสดงผลการดำเนินการจัดการศึกษา และประสิทธิผลของระบบการบริหารจัดการศึกษา

แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีพัฒนาการผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้หรือไม่อย่างไร การดำเนินการใดๆ ที่มีหลักฐานเชิงประจักษ์ว่า ผู้เรียนมีแนวโน้มบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่กำหนด

กรณีที่หลักสูตรมีผู้สำเร็จการศึกษาและประกอบอาชีพแล้ว แสดงให้เห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีผลลัพธ์การเรียนรู้ตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียตามที่กำหนดไว้



แสดงให้เห็นว่าในระหว่างดำเนินการหลักสูตร มีการวางแผนคุณภาพ การควบคุมคุณภาพ การบริหารความเสี่ยง การจัดการข้อร้องเรียนและการอุทธรณ์ และดำเนินการรักษาคุณภาพอย่างไร

แสดงให้เห็นว่ามีกระบวนการทบทวนการดำเนินการ และบ่งชี้ได้ว่าจะปรับปรุงแก้ไขเพื่อกำจัดสาเหตุของการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามแนวทางและมาตรฐานที่กำหนดอย่างไร เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่กำหนด

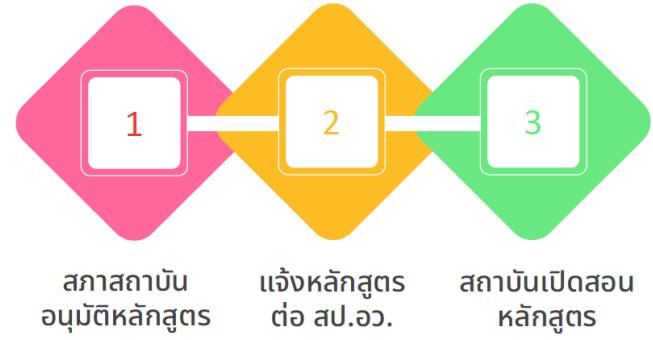
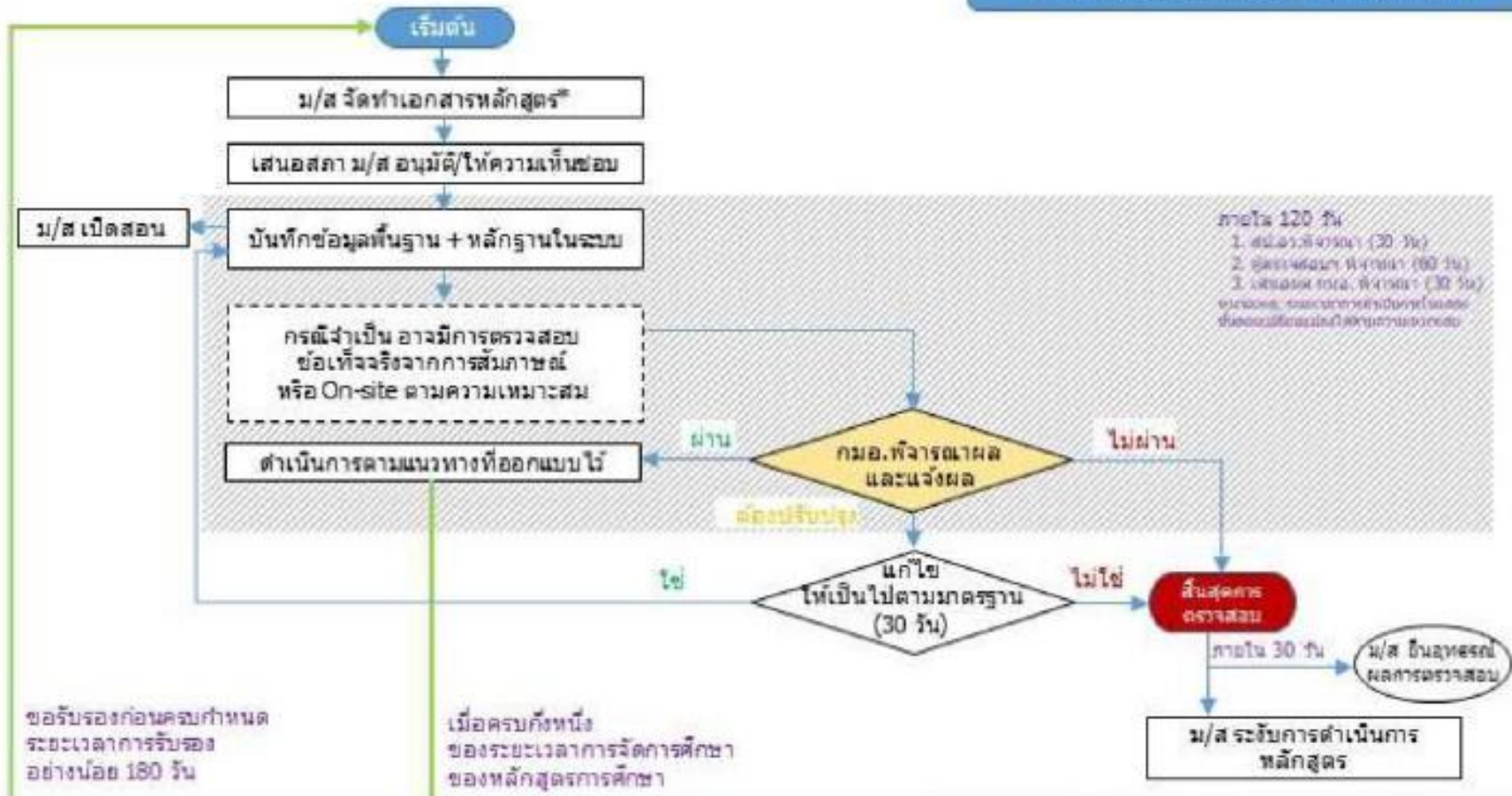
เมื่อครบกึ่งหนึ่งของระยะเวลา
การจัดการศึกษาของหลักสูตร
สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดส่ง
รายงานผลการดำเนินการจัด
การศึกษาไปยัง สป.อว. เพื่อ
การรับรองมาตรฐาน



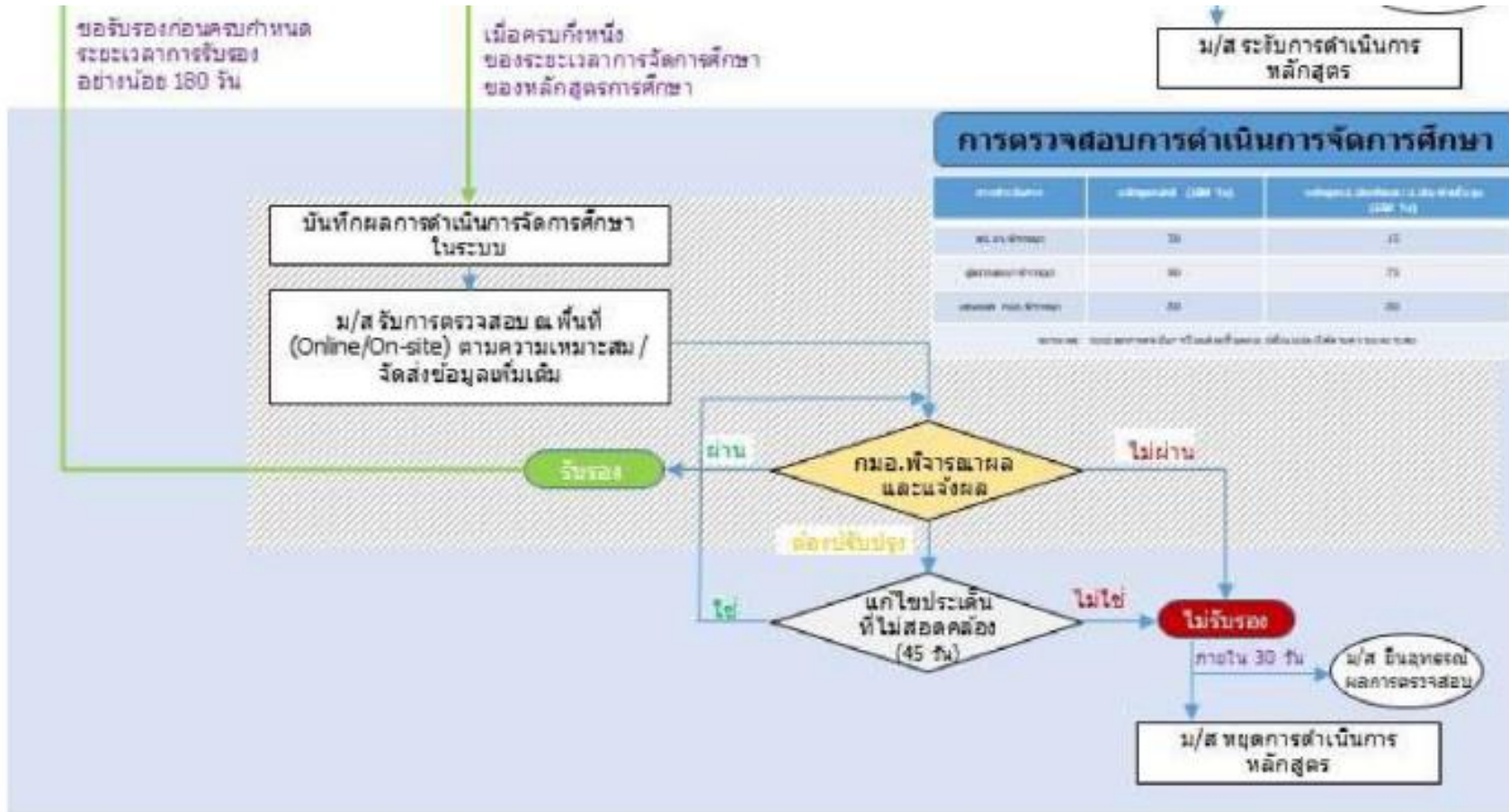
เมื่อครบระยะเวลาการรับรอง
ให้สถาบันการศึกษาเสนอ
หลักสูตรการศึกษาเพื่อขอ
รับรองในวงรอบต่อไปก่อน
ครบกำหนดอย่างน้อย 180
วัน

แผนผังกระบวนการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา

การตรวจสอบหลักสูตรการศึกษา



แผนผังกระบวนการดำเนินงาน



- * กรณีหลักสูตรปรับปรุงให้พิจารณาประเด็นเพิ่มเติม ได้แก่
- ผลการดำเนินงานของหลักสูตรศึกษาที่ผ่าน
 - ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน บัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต องค์กรวิชาชีพ ศิษย์เก่า
 - ข้อร้องเรียน
 - ผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับหลักสูตร (ถ้ามี)

- การดำเนินงานของ ม/ส
- การดำเนินงานของ สป. อว.

ผลการตรวจสอบหลักสูตร

ผลการตรวจสอบ	จำนวน	ร้อยละ
1 สอดคล้องตามมาตรฐานการอุดมศึกษา	2	0.38
2 สอดคล้องตามมาตรฐานการอุดมศึกษาในประเด็นของเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร (ส่วนที่ 1) สำหรับมาตรฐานการอุดมศึกษา (ส่วนที่ 2) มีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงรายละเอียดในประเด็น 1-5 ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น	385	74.47
3 สอดคล้องตามมาตรฐานการอุดมศึกษาในประเด็นของเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร (ส่วนที่ 1) สำหรับมาตรฐานการอุดมศึกษา (ส่วนที่ 2) มีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงรายละเอียดที่สำคัญของผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา รวมถึงความสอดคล้องของผลลัพธ์การเรียนรู้กับโครงสร้างหลักสูตรการศึกษา ภายในระยะเวลาที่กำหนด	125	24.18
4 ไม่สอดคล้องตามมาตรฐานการอุดมศึกษาในประเด็นของเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร	5	0.97
รวม	517	100

ข้อมูลสรุปจาก สป.อว. ณ วันที่ 3 เมษายน 67

ที่ประชุมมีมติให้ความเห็นชอบกระบวนการพิจารณาตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาตามที่เสนอปรับปรุง
กระบวนการดำเนินงานใหม่ ดังนี้

- พิจารณาข้อมูลหลักสูตรในส่วนที่ 1 จำนวน 8 ข้อ เพื่อพิจารณาความสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร



- พิจารณาการออกแบบหลักสูตรในส่วนที่ 2 เฉพาะประเด็นการมุ่งเน้นผู้เรียน ผู้มีส่วนได้เสีย และผลลัพธ์การเรียนรู้ จำนวน 4 ประเด็น ดังนี้
 - 1) การรายงานข้อมูลผลการศึกษาความต้องการและความคาดหวังของผู้เกี่ยวข้อง (แสดงตัวเลขข้อมูลผลการศึกษาในเอกสารหลักสูตร)
 - 2) การกำหนดวัตถุประสงค์หลักสูตร ระบุคุณลักษณะผู้เรียนตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ครอบคลุมผลลัพธ์การเรียนรู้ 4 ด้าน (ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะผู้เรียน คุณธรรมจริยธรรม)
 - 3) การกำหนด PLOs สอดคล้องกับระดับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของแต่ละระดับการศึกษา และมาตรฐานคุณวุฒิสายา หรือสาขาวิชา (ถ้ามี)
 - 4) การอธิบายวิธีประเมิน PLOs แบบสะสมเมื่อสิ้นสุดการศึกษา (ตรวจสอบจากหมวดการวัดและประเมินผู้เรียน)

การจัดทำเอกสารหลักสูตร แบบใดควร
จัดทำแบบแยกเล่ม แบบใดสามารถ
รวมอยู่ในเล่มเดียวกันได้



- กรณีแยกสถานที่จัดการเรียนการสอน
ให้เสนอหลักสูตรแยกเล่มทุกกรณี และต้องแยกอาจารย์ผู้รับผิดชอบ
หลักสูตรด้วย
- กรณีแยกอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
เล่มเดียวกันได้ โดยหลักสูตรเดียวกันที่มีผลลัพธ์การเรียนรู้แยกกันนั้น
ต้องมีส่วนของผลลัพธ์การเรียนรู้หลัก (core) ที่เป็นผลลัพธ์การเรียนรู้
ร่วมกันด้วย
- แยกผลลัพธ์การเรียนรู้
เล่มเดียวกันได้ โดยหลักสูตรเดียวกันที่มีผลลัพธ์การเรียนรู้แยกกันนั้น
ต้องมีส่วนของผลลัพธ์การเรียนรู้หลัก (core) ที่เป็นผลลัพธ์การเรียนรู้
ร่วมกันด้วย



การจัดทำเอกสารหลักสูตร แบบใดควร
จัดทำแบบแยกเล่ม แบบใดสามารถ
รวมอยู่ในเล่มเดียวกันได้



- การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรเดียวกัน แต่คนละ
วิทยาเขต

จัดทำแยกเล่ม เนื่องจากใช้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
คนละชุด และจัดการเรียนการสอนคนละสถานที่



การจัดทำเอกสารหลักสูตร แบบใดควร
จัดทำแบบแยกเล่ม แบบใดสามารถ
รวมอยู่ในเล่มเดียวกันได้



- การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรเดียวกัน
แต่แยกเป็นแบบภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

จัดทำเป็นเล่มเดียวกันได้ หากมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบ
หลักสูตรชุดเดียวกัน และมีผลลัพธ์การเรียนรู้เดียวกัน
แต่ต้องระบากลุ่มนักศึกษาที่เรียนเป็นภาษาไทย
และภาษาอังกฤษให้ชัดเจน และมีความ
เหมาะสมกับสัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษา



การจัดทำเอกสารหลักสูตร แบบใดควร
จัดทำแบบแยกเล่ม แบบใดสามารถ
รวมอยู่ในเล่มเดียวกันได้



- การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรเดียวกัน
ที่เป็นหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรปกติ
จัดทำเป็นเล่มเดียวกันได้ แต่ต้องระบุอาจารย์
ผู้รับผิดชอบและผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร
นานาชาติ และหลักสูตรปกติ แยกออกจากกันอย่าง
ชัดเจน



การจัดทำเอกสารหลักสูตร แบบใดควร
จัดทำแบบแยกเล่ม แบบใดสามารถ
รวมอยู่ในเล่มเดียวกันได้



- หลักสูตรปริญญาตรีควบปริญญาโท หรือปริญญาโทควบปริญญาเอก

จัดทำแยกเล่ม เนื่องจากหลักการในการจัดการศึกษา
หลักสูตรควบ คือ การดำเนินการจากหลักสูตร
2 หลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนอยู่แล้ว ดังนั้น
จึงต้องจัดทำ เอกสารหลักสูตรของแต่ละหลักสูตร
แยกเล่มอย่างชัดเจน



การจัดทำเอกสารหลักสูตร แบบใดควร
จัดทำแบบแยกเล่ม แบบใดสามารถ
รวมอยู่ในเล่มเดียวกันได้



- การเสนอหลักสูตรแบบวิชาการ และแบบวิชาชีพ
หลักสูตรในระดับปริญญาโท สถาบันอุดมศึกษา
สามารถจัดทำเอกสารหลักสูตรที่มีแผนการศึกษา ทั้ง
แบบวิชาการและแบบวิชาชีพ ในเอกสารหลักสูตร
เล่มเดียวกันได้ โดยต้องกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของ
แบบวิชาการและแบบวิชาชีพแยกออกจากกันอย่าง
ชัดเจน



เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับ
อุดมศึกษา พ.ศ.2565 ไม่ได้กำหนด
ระยะเวลาการศึกษา เช่น
ปริญญาตรีเรียนไม่เกิน 8 ปี เป็นต้น
หมายความว่าผู้เรียนสามารถเรียน
นานเท่าไรก็ได้ หรือไม่



เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565
กำหนดให้การพ้นสภาพโดยไม่สำเร็จการศึกษา ให้เป็นไป
ตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด ดังนั้น สภา
สถาบันอุดมศึกษาสามารถพิจารณากำหนดเรื่อง
ระยะเวลาการศึกษาได้



